

Čeští zemědělci dostanou z unijního kompenzačního balíčku 160 milionů korun

27.6.2023 - Vojtěch Bílý | Ministerstvo zemědělství ČR

Evropští zemědělci by měli získat dalších 330 mil. EUR ze zemědělské rezervy, která poslouží na zmírnění dopadů levného dovozu ukrajinských obilovin, rostoucích nákladů a klimatických změn.

Evropská komise (EK) tak reaguje na požadavky unijních států. Aktuálně si mezi sebe Polsko, Maďarsko, Slovensko, Rumunsko a Bulharsko rozdělí 100 mil. EUR, které mohou posloužit na kompenzace zemědělců v zemích, které bezprostředně sousedí s Ukrajinou a kde v posledních měsících měli problémy s odbytem vlastních produktů kvůli levnějšímu dovozu. V rámci pomoci ukrajinskému hospodářství, které zasáhla ruská agrese, zrušila EU dovozní cla a posílila přepravní kapacity. Velká část obilovin a olejnin původně určených pro africký a blízkovýchodní trh však zůstala v Unii. Nově navržených 330 mil. EUR tak bude poskytnuto unijním státům, které s Ukrajinou přímo nesousedí, ale v posledních měsících zaznamenaly negativní vývoj na trhu se zemědělskými komoditami, ať už v podobě přetlaku na unijním trhu nebo extrémním klimatickým výkyvům.

„Naši zemědělci by podle návrhu Komise mohli z nově uvolněných peněz získat přes 160 milionů korun, které poslouží jako kompenzace za druhotné dopady levného ukrajinského dovozu, zejména pokud jde o snížené možnosti našeho vývozu oproti minulosti. Ministerstvo zemědělství se bude snažit zajistit ještě další spolufinancování z národních zdrojů. Peníze rozdělíme například mezi chovatele drůbeže, pěstitele ovoce a zeleniny, případně další zasažené citlivé komodity,“ řekl náměstek Miroslav Skřivánek.

Na Radě zemědělských ministrů se také jednalo o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin (POR). Česká republika patří ke státům s nejnižší spotřebou pesticidů a tento trend pokračuje. Je však zároveň potřeba zajistit, aby evropské zemědělství zůstalo i nadále funkční.

„Zajistit dostatek kvalitních potravin pro naše občany za dostupné ceny a zachování celkové konkurenceschopnosti zůstává i nadále hlavním úkolem evropského zemědělství. To by však zároveň nemělo jít na úkor ochrany životního prostředí. Podporujeme proto důraz na alternativní nechemické metody ochrany před škodlivými organismy, včetně šlechtění odolných odrůd a precizního zemědělství. Změny klimatu přinášejí nové výzvy v ochraně rostlin a je třeba mít po ruce rychlé a účinné prostředky,“ uvedl náměstek Miroslav Skřivánek.

Intenzita hospodaření i dosavadní pokrok při snižování používání pesticidů se napříč státy EU liší. České předsednictví spolu s ostatními členskými státy loni vyzvalo Komisi k doplnění dopadové studie o kvantitativní data k zásadním otevřeným otázkám dopadu návrhu na snižování používání POR, zejména pokud jde o zabezpečení potravinami a dopadů na konečného spotřebitele. Tuto studii by měla Komise předložit příští týden.

Ministři diskutovali také o společné zemědělské politice po roce 2027. Důležitým úkolem bude podpora zejména konkurenceschopného zemědělství, které zajistí dostatek potravin pro všechny obyvatele EU. Stranou však nesmí zůstat ani ochrana životního prostředí a otázky klimatu. Zemědělství je neoddělitelné od venkova, proto je třeba posilovat socioekonomickou strukturu venkovských oblastí. Česko se domnívá, že lze zvyšovat produktivitu a současně chránit životní

prostředí. Vhodnými technologiemi či digitalizací lze omezit vstupy, jako jsou energie, množství hnojiv nebo pesticidů, a tím snížit náklady i environmentální zátěž.

„Do budoucna by nám určitě pomohlo, kdyby strategický plán, který musí každá země předložit Evropské komisi, byl co nejjednodušší, skutečně strategický a reagoval na aktuální potřeby. Podle něj se posuzuje, zda společně plníme cíle společné zemědělské politiky, a obhájíme si tak finanční prostředky, které z unijního rozpočtu čerpáme. Dnes obsahuje celou řadu detailů, které je možné řešit na úrovni národních prováděcích předpisů. Jde například o kritéria pro výběr projektů nebo složité finanční a indikátorové tabulky s ročními plánovanými hodnotami,“ řekl náměstek Skřivánek.

Na programu jednání byla také problematika růstu populací velkých šelem a následných dopadů na zemědělství, lesnictví a akvakulturu. Toto téma je v posledních letech u nás velmi sledované hlavně vzhledem ke zvyšujícímu se počtu vlků a dalších predátorů v ČR a škodám na hospodářských zvířatech, rybách a lovné zvěři, které způsobují. Je potřeba přezkoumat současný evropský regulační rámec a vhodně jej přizpůsobit tak, aby řešil vysokou nejistotu a zhoršující se situaci, které čelí nejen zemědělci. Bezpochyby je nutné pokračovat v ochraně velkých šelem, ale je třeba dosáhnout spravedlivé rovnováhy ve vztahu k ostatním druhům, včetně jejich kořisti.

https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2023_cesti-zemedelci-dostanou-z-unijnihoh.html